

m Brussels
Museums

ICOM international
council
of museums
Belgium

FORO
Vlaams steunpunt voor
cultureel erfgoed

Msw Musées et
Société en
Wallonie cat

F FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

C Culture

Overzicht van de workshops

13:45 – 15:00 – Eerste sessie (A)

Workshop A 1 - Wanneer kunst en zorg elkaar ontmoeten (in het Nederlands)

Het programma Museum op Maat van de koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, dat het museum toegankelijk wil maken voor iedereen, richt zich ondermeer tot ouderen, personen met dementie, personen met een chronische ziekte en mantelzorgers. Isabel Vermote deelt een aantal praktijkvoorbeelden die tonen hoe kunst ruimte kan scheppen voor ontmoeting, reflectie en zingeving, precies die elementen die in de hedendaagse zorg vaak onder druk staan. Zij belicht ook hoe kunstbeleving verwondering kan oproepen, nieuwe manieren van kijken kan aanboren en verbondenheid tussen deelnemers kan versterken in de museale context.

Spreekster : Isabel Vermote (KMSKB)

Workshop A 2 - Het care museum (in het Frans)

In een context van verzwakkende sociale dynamieken rijst de vraag: hoe kan het museum bijdragen aan welzijn en sociale verbondenheid? Vanuit de benadering van het “care museum” deelt het BELvue museum concrete initiatieven: museum op voorschrift als onderdeel van zorgtrajecten, prikkelarme bezoekmomenten en de opleiding van onthaalteams. Deze workshop verkent hoe toegankelijke maatregelen niet alleen kwetsbare doelgroepen kunnen ondersteunen, maar ook de ervaring van alle bezoekers kunnen verbeteren en hoe het museum kan uitgroeien tot een echte “sociale fabriek”, in het hart van de samenleving.

Spreekster : Aurélie Cerf (BELvue Museum)

Workshop A 3 - Herbestemming van musea (in het Frans)

La Fonderie, het Brussels Museum van de Industrie en de Arbeid, is de enige organisatie in België die zowel erkend en gesubsidieerd wordt als museum én als organisatie voor volwassenenonderwijs.

De dienst educatie van de vzw nodigt je uit voor een tweedelige workshop: eerst stellen ze twee participatieve projecten voor. Daarna ga je zelf aan de slag in een creatieve workshop rond beeldmanipulatie, die je nadien ook in je eigen museumcontext kan toepassen.

Spre.e.k.st.ers : Anne Brunelle & David Salque (La Fonderie)

Workshop A 4 - Gesloten en toch open: hoe je van een verbouwing een opportuniteit kan maken.? (in het Nederlands en in het Frans)

Wat als je museum voor langere tijd sluit omwille van verbouwingen? Zowel het museum van Elsene en Museum Mayer van den Bergh maakten van deze nood een deugd en gingen op zoek naar mogelijkheden om een nieuw publiek te bereiken, om in cocreatie te gaan met externe partners, om hun museumcollectie buiten de muren naar specifieke doelgroepen toe te brengen. In deze sessie delen beide kunstmusea hun projecten, waarna we tijdens een panelgesprek dieper ingaan op hun tips en ervaringen. Er is ook tijd voor vragen vanuit het publiek. Tijdens deze sessie zal er zowel in het Frans als het Nederlands gesproken worden. De slides van de sprekers worden vertaald. Je kan zelf vragen stellen in je eigen voorkeurstaal.

Spreeksters : Margit Didelez (Museum Mayer van den Bergh) & Stéphanie Masuy (Musée van Elsene)

Workshop A 5 - Op zoek naar democratie: democratisch onderwijs in de praktijk in het Huis van de Europese Geschiedenis – probeer het zelf eens! (in het Nederlands)

Deze workshop onderzoekt hoe de technieken van de 'langzame blik' en het 'zichtbaar denken' een museumbezoek kunnen omvormen tot momenten van observatie, reflectie, dialoog en persoonlijke verbinding. We stellen de methodologie voor achter 'The Pursuit of Democracy – an Active Participatory Tour', een museumervaring van 90 minuten. Tijdens de workshop ontdek je hoe deze rondleiding bezoekers aanzet om na te denken over democratische idealen en hun grenzen, over de strijd voor gelijkheid, over de evolutie van democratische systemen en over de manieren waarop burgers doroheen de geschiedenis hun stem hebben laten horen.

Spreeker : Guido Gerrichhauzen (Huis van de Europese Geschiedenis)

15:15 – 16:30 – Tweede sessie (B)

Workshop B 1 - Welzijn en herstel: de helende kracht van musea (in het Nederlands)

In deze sessie over wellbeing in musea verkennen we hoe cultuur kan bijdragen aan welzijn en herstel aan de hand van twee inspirerende praktijkvoorbeelden. In het Middelheimmuseum vormt de nieuwe toegangspoort, de Salamander Portal van kunstenares Monster Chetwynd, een laagdrempelige en directe fysieke verbinding tussen de omliggende zorginstellingen en het kunspark. Zo ontstaat een uitnodigende overgang tussen zorg en cultuur. Ook het Museum Dr. Guislain plaatst psychisch welzijn en cultuur al jarenlang centraal in zijn werking. Het museum is gevestigd op de historische site van de oudste psychiatrische instelling van België en bouwt actief expertise op rond het verlagen van drempels voor mentaal kwetsbare bezoekers. Tijdens de sessie delen zij hun ervaringen en lichten ze toe hoe samenwerkingen met onder meer de Ziekenhuisschool, Lucinda Ra, Psycho Jazz en andere partners bijdragen aan een inclusieve en zorgzame museumpraktijk.

Spre.e.k.st.ers : Grietje D'Hollander (Middelheimmuseum) & Bart Marius (Dr. Guislainmuseum)

Workshop B 2 - Het museum als plek voor dialoog (in het Nederlands)

Hoe kan een museum een ruimte zijn voor dialoog en kritisch denken? In deze workshop onderzoeken we de rol van het museum als plek voor ontmoeting, reflectie en gesprek aan de hand van een concrete educatieve tool. Filosofische kaartensets rond thema's zoals artificiële intelligentie, de rechtsstaat en conflict en geweld stimuleren deelnemers om in dialoog te gaan, kritisch na te denken en verschillende perspectieven te verkennen. Tijdens een participatief moment krijgen de deelnemers de kans om het instrument zelf uit te testen en ervaringen uit te wisselen over methodieken die een constructieve en inclusieve dialoog in het museum bevorderen.

Spreekster : Luna Carlier (BELvue Museum)

Workshop B 3 - Op zoek naar democratie: democratisch onderwijs in de praktijk in het Huis van de Europese Geschiedenis – probeer het zelf eens! (in het Frans)

Deze workshop onderzoekt hoe de technieken van de 'langzame blik' en het 'zichtbaar denken' een museumbezoek kunnen omvormen tot momenten van observatie, reflectie, dialoog en persoonlijke verbinding. We stellen de methodologie voor achter 'The Pursuit of Democracy – an Active Participatory Tour', een museumervaring van 90 minuten. Tijdens de workshop ontdek je hoe deze rondleiding bezoekers aanzet om na te denken over democratische idealen en hun grenzen, over de strijd voor gelijkheid, over de evolutie van democratische systemen en over de manieren waarop burgers doroheen de geschiedenis hun stem hebben laten horen.

Spreekster : Pauline Gault (Huis van de Europese Geschiedenis)

Workshop B 4 - Van publiek naar partner: musea in dialoog met de samenleving (in het Nederlands)

Tijdens deze sessie laten we drie Vlaamse musea aan het woord die elk op hun eigen manier aan de slag gaan met participatie. Al meer dan 15 jaar zet het Red Star Line Museum als themamuseum rond migratie in op participatie, eigenaarschap en community building. Van het eerste verhalenbusje in de stad, waarmee migratieverhalen werden verzameld, tot recente langdurige participatietrajecten: steeds staat de samenwerking met mensen en communities centraal. Abby Kortrijk opende in 2025 als een speels, laagdrempelig en meerstemming museum, i.s.m. een breed netwerk van organisaties, makers en gemeenschappen. Het Yper Museum stelt tenslotte het 'Voorlopig Bewind' voor, een participatieproject met scholieren, dat dit jaar zijn 10de verjaardag viert!

Spreeksters : Nadia Babazia (Red Star Line Museum), Sarah Keymeulen (ABBY) en Sandrin Coorevits (Yper Museum)

Workshop B 5 - Van de straat naar het museum: uitdagingen, maatregelen en knelpunten bij burgerparticipatie (in het Frans)

Aan de hand van hun respectieve ervaringen zullen het Musée de la Vie wallonne en het Espace muséal d'Andenne een reflectie aanbieden over de voorwaarden die nodig zijn voor echte burgerparticipatie in museale instellingen. Hoe bouw je een duurzame vertrouwensband op met het bezoekerspubliek? Hoe maak je de instelling toegankelijker, dichterbij en menselijker? Naast de successen zal deze workshop ook ingaan op de ondervonden moeilijkheden: projecten die niet tot een goed einde zijn geleid, de kwetsbaarheid van initiatieven die op enkele sleutelfiguren steunen, of nog de spanning tussen de geïnvesteerde tijd en het aantal bereikte deelnemers. Door praktijkervaringen, vraagstukken en handige tips met elkaar te vergelijken, zullen de gastsprekers de deelnemers uitnodigen om na te denken over concrete hefboomen waarmee inclusie en participatie op lange termijn kunnen worden verankerd. **Sprekers** : Benoit Fourneau (Espace muséal d'Andenne) & Alexandre Lambrette (Musée de la Vie wallonne)

Hoe kunt u zich inschrijven voor de conferentie en de workshops?

1. Volg de link naar de webshop: *
<https://shop.paylogic.com/8ef47cde1987401882e8d55c7fc60b28>
2. Kies welke workshops uit de eerste sessie u wilt volgen (A1 tot en met A5) en klik op 'Maak uw keuze'
3. Selecteer de tweede workshop waaraan u wilt deelnemen (bijvoorbeeld: Workshops A2 + B3)
4. Klik onderaan de webshop op 'Volgende', vul de gevraagde gegevens in en rond de betaling af.
5. Ter bevestiging van uw inschrijving ontvangt u via het platform Eventim/See Ticket één vouchers per e-mail.

* Als u de inschrijving niet online, maar via een factuur wilt betalen, stuur dan een e-mail naar didier@brusselmuseums.be met uw factuurgegevens en de 2 workshops (A & B) waaraan u wilt deelnemen. Toegang tot de conferentie is alleen mogelijk na voorafgaande betaling van de factuur.